

جاستق داۋەنىڭ سىق قانىمەن ساقشى رۇھن سومدادى

اینالا قاراپ، باتسی جاقتعاعی داؤالدیلک بُورشیندادری استق قامباسندا کەندىر عجپ بار ھەنن بایقايىدى داڭلۇغا جىھەل ۋەتىلادى. ويلاماعان جىردهن، وۇيىھەگى كان جىليلياڭ قوللنا تاعى ئېرى وقتاولى قارا مىلتقىنى ئىلىپ تەرەزەدەن ونى نىسانىغا الادى، ول ئېپتىلىپ بۈردىلا بىرگەن ساتتە مىلتقى "تارس" ھەتدى دە، لىچ ۋىنگو قانعا مالشىنا قۇلایدى.

49 تال بىتىرا وق لىۋ ۋىنگونىڭ باسى مەن بەقتنە قادالغان دەدى، ئېراق ونسىڭ قوس جانارى قاھارمەن بۇزاقى تۇرغان ورىنعا قاداللېپ قالدى... جاۋىنگەر سەرىنگىنىڭ وق ئىتىپ جىعلماعانىن كورگەن لۇيى جى، ئېرى جاعنان، بار داؤسىمەن قۇتقارۇغا شاقىرىپ، ئېرى جاعنان، بۇزاقىمەن جالا-عاستى ايقاسادى. ئېرى ھەزەتنىك قيان - كەسکى ايد- فاسستان كەين، بۇزاقى اقىرى قۇرۇقتىلالدى. حابار- دى ھستى سالا جەتكەن قىستاق كادىلارى قاتارلى دادامدار لۇيى جىكە كومەكتەسپ بۇزاقنى ساقشى بولۇمىشەسىنە ايداپ اپارادى ئارى لىۋ ۋىنگوفى تايياۋ ماڭدابى شىپاھاناعا قۇتقارۇغا جەتكىزەدى. جولىدا لىۋ ۋىنگو باقىتقا قارسى قازا بولادى، سول كەزدە 27 جاستا عانى دە.

لىۋ ۋىنگو قۇربان بولغانان كەينىڭ سول ايدا، جۇڭگو كومەؤنېستك پارتىياسى مىنھى اوڈاۋ- دىدق كومەيتەتى ونى كومەؤنېستك پارتىيا مۇشەسى دەپ تانىدى، وغان تاعى كومەؤنېستك جاستار وداعىي حايىدۇڭ ايماقتنىق كومەيتەتى، كومەؤنېستك جاستار وداعىي مىنھى اوڈاندىق كومەيتەتى جامد- تان جەكە - جەكە "تۇتاس رايون، تۇتاس اوڈان بويىنشا تاشىداۋلى كومەؤنېستك جاستار وداعىي مۇشەسى" داڭق اتاعى تولقتاب بەرلىدى؛ 2001 - جىلى 12 - ايدا، قوعام حاۋىپىسىزدىگى بىنیسەترلىگى جاعنان مەمەلەتىك قوعام حاۋىپ- سىزدىگى جۇيەسىنەدەگى 2 - دارەجەلى قاھارمان ئۇلگى اتاعى تولقتاب بەرلىدى؛ 2002 - جىلى 8 - ايدا، چىخھايى ولەللەك حالق سىتىرى مەڭگەر- مەسى جاعنان "توڭكەرسىتىك قۇربان" دەپ تا- ئىلىدى. گان جىليلياڭ زاخىسىز مىلتقى ۋستاپ، قوقۇعام حاۋىپىسىزدىگى حالق ساقشىسىن ولىتىرگەذ- دىنىگى ئوشىن 2001 - جىلى 9 - ايدا زالى بويىنشا ئولىم جازاسنا و كىم ھىلىپ، ساپايسى ۋىقۇعنان و مرلىك ماقرۇم ھەتلەدى.

شینحۋا 1- ئىدىڭ نىتىگىنىڭ 1 - كۇنى شىينىڭىن بەرگەن حابارى
12 - كۇنى شىينىڭىن بەرگەن حابارى (تلىشى مۇ تىيەچىڭ). چىڭچاي ولكە.
سى مىنچى حۇيىزۋ - تۆزۈۋ اۆتونومىيالى اوادىنىدا منادايى ۇبر ساقشى بولدى: ول جاستق داۋرەنى مەن مაڭدابى تەرمىن ۇمۇرىنىڭ ھەڭ سوڭىمى مىئۇتىنا دەپىن وسناۋ ۇزى قۇلای سۈيگەن ھە. كەنگە ارنادى. 18 جىلدەن ئىلىنىدا، ونىڭ بۇزاقلارەن باسنىن ئاباى تىنگىپ سايىسى. قان حىكاياسى كۇنى بۇغىنگە دەپىن سول جىردە گى بۇفارانىڭ كۆڭلىنىن كوتەرىدلى. گەن ھەممىس. ول ۇزىنىڭ دەندەسى ارقىلى و اماندىمعن قولر عاپ قالغان ليۋ ۋېنگو.
ليۋ ۋېنگو 1974 - جىلى شاندۇڭ ئىنچۇي اوادىنىدا مىنچى كەدەي ھەنىسى و تبا يەگە كەلگەن، 1989 - جىلى ۋېسندە گىلەرەن چىڭچاي ول كەسىنىڭ مىنچى اوادىنىدا كەلگە جىلى ول چىڭچاي ۇلتار شۇھىۋانىنىڭ زەتنىنە قابىلدانىپ، داشۋە وقۇ ارمانى و 1999 - جىلى 10 - ايدا، ليۋ ۋېنگو مىنچى قو عام حاۋپىسىز دىكى مەكەمەسىنە قىزىمەت دى. و سىدان باستاپ، ول كوبىتىن اڭساعى كىيمىن كىپ، داڭتىقى حالق ساقشىسى بو ۇبر كۇن قىزىمەتتە بولساام، ۇبر كەقو سامىن دەگەن سەنەمدە بولغان ول، مىدىق چىانچى ساقشى بولمىشەسىنە كەلسىستەيدى. 2001 - جىلى بۇكىل مەمەلە كەعش زاتتاردى تىز گىنده، مىلىتقتاردى ارنالۇلى ارەكەتى ورىستە تىلگەنەن لىۋ ۋېنگو مەرەكە - دەمالىس كۇنىنىدە دەمالىپ كورەمەدى، ۋېسە ئېرى رەت تە 24 كار كۇنى قاراسىتى اوھماقا بارىپ مىلتىققا، زاتتارغا قاتىستى دەرەكتەردى ۇبر - بىرتاپ، قىستاقتاردى، و تىبىسلازداردى ۇبر ارالاپ جاۋاپكەر شىلىك حاتىنا قول قويىدى 2001 - جىلى 8 - ايدىڭ 26 - كۇنى، ليۋ چىانچى ساقشى بولمىشەسىنىڭ باستىعى لۇيى مەن ورىندارىنان تۈرىپ، جالعاشتى مىنندە دايىنلا辣ادى. وسى كۇنى تۇستەن بۇرمن، 4 قارا

وته سناق ئۇيىنى قىزمهەتن اتقارىپ، شىنجىاڭ بلگەرىندى - كېينىدى ورقالىق قازىنادان بىر مىللىارد 70 مىللىيون يۈان كومەك قاراجاتىن ئەتنىش تىپ، قازىنا ساياتقتىق قولداۋى ارقىلى كاسپورنى داردىڭ سايىكەستى قارجىسىن 2 مىللىارد يۈان ئۇسنتۇندا تۇرتىكى بولىپ، 2019 - جىلى 9 - ايدا كەدەي وڭىرلەردى وپتىكالق كەڭ جولاقتى يىتەرنەت جەلسىمەن قامتو ماسەلدەسىن شەشتى.

”خابارلاشۇ يىتەرنەت جەلسىنىڭ بىر كىلىسى-

سز بولۇشى كەدەي قىستاقтарدى كەدەيلىكتەن اردى- تىپ كىرسىن ارتقىرۇغا جەتكەتىپ، قىستاق تۇرۇنىدا- رى ئېرى قول تەلەفون، ئېرى كومىپۇتەر ارقىلى يىتەرنەتتەن تۇرمىستىق بۇيمىداردى جانە ئۇندىرسى ما- تەرىيالدارى قاتارلەلاردى ساتىپ الالاتنى بولدى، قالانىڭ ساپالى وقو - اعارتۇى، مەمدەۋ سىنىدى المۇ- مەتتىنگ بايلىق قايىنارى دا اوپىل - قىستاقтарعا دەپىن جالعالاسپ، بۇقاڭا 'بارماق وۇشىدامى باقىتى' قوا- نىشپەن سەزىنىدى“، - دەدى شىنجىاڭ خابارلاسۇدى باسقارۇ مەكەمەسى پارتىيا باشىلىق گرۇپىاسىنىڭ شۇجىي، مەكەمە باستىعى ما جۇچىڭ.

اوپىل - قىستاقتعايى كەدەي حالقىنىڭ ئۇرۇلى خابارلاشۇ قىزمهەت وتنۇئىن جانە يىتەرنەت جەلسى قىولدانىمىدارىن فاجەتىنە جاراتىۋىنا، پايدالانا ئۇنىنا، ويداعىدai سىتەتتۇنە شىنایى كەپىلدەك هتىق ئۇشىن، شىنجىاڭ خابارلاسۇدى باسقارۇ مەكە- مەسى شىنجىاڭدابى 3 لۇكەن خابارلاشۇ تىجارات كا- سىپورنىدارىن ارناۋىلى ئىتىمدى توپتامالارنىن جولعا قويۇغا بەلسەنە جەتكەشلىك ھەتتى، سوننمەن قاتار وۇكت تەبىنن ارتىرىپ، بۇقارانىڭ خاباردار بولۇ كولەمى مەن جۇمۇس ئېتىرۇ سانىن كۇش سالا جو- عارىلاتىپ، ئىتىمدى ساياتقتاردى شىنایى تىياناقتاز- دىرىدى. قازىر 550 مىڭىغا تىياۋ كەدەي حالق ارناۋ- لى قاراجات توپتاماسىنان يېكلىكتەنپ، ئىتىمدىلىك ھولشەرى 75% — 65 كە جەتتى.

گازه تمیز دلک جالپلیق اقیارات قور الداری
عتیشسی میهر گوں عوپۇر 3 - ایدىل 12 - كۇنى
ۇرمىجىدەن حابار لايىدى. بىلىستاھى 1962 اوپىر
شىنجىباڭدايى 4 ايماق، بىلىستاھى 1962 اوپىر
كەدەي قىستاقتىڭ بارلۇغا وېتىكالق كەڭ جولاقتى
يىتەرنەت جەللى جەتكىزلىپ، حابار لاسۇ يىتەرنەت
جىلسىن تولق قامتو جۈزە كەسىرىنىڭ كەھىن
بىسىل شىنجىباڭ حابار لاسۇدى باسقارۇ مەكەھەسى
كەدەي قىستاقتاردا 4G يىتەرنەت جەللى قورلىسىن
عۇيىندى ورسىتەتىپ، كەدەي قىستاقتاردا سىمىدى
سەمسىز يىتەرنەت جەللى ارقلى قورلىسىن
عەمەن ئېرىن تولقىتراتىن يىتەرنەت جەللىسىمن
قامتو جاوداينى برەت - برەت قالپااسترايى: مەممەلە
كەتتىك تەلەگراف جالپلیق قىزىمەت وتهۇ سناق ئۇ
يىنى نىسانىن جالعاشتى تاييانش ھە وترىپ
4G بازالق پۇنكىتنەن 367 سىن سالپ، كەدەي
قىستاقتى 4G يىتەرنەت جەللىسىمن قامتو ماسەلەسىن
شەشىپ، كەللىسى قاداھما اۋۇل - قىستاقتى گۈلدەدە
درەۋ ستراتەگىياسىن اتقارۇغا تاماشا يىنفورماتىسىلىق
حابار لاسۇ نەگىزىن قالايدى.

فۇراق ۋاقتىستان بەرى، شىنجىباڭنىڭ اۋىل -
قىستاقت وئىر لەرىنندە، اسرەسە، شەت - شالاعىدا
سى اوپىر كەدەي قىستاقتاردا كەڭ جولاقتى
يىتەرنەت جەللىسى بولماۋ نەمەسە يىتەرنەت جەللى
سىنە قوشلۇ جىلادىدىعى ولىشەمگە جەتپەۋ سىندى
ماسەلەلەر ورن تەۋپ كەلگەن، ئىشىنارا كەدەي
قىستاقتار تەڭىز دەگەيىنەن بىيىك، كليمات شارت -
جاوداىي ناشار، يىنچەنەريا قورلىسى شارت - جاء
دايىي جەتكىلىكسىز بولۇ سىاقتى سەبەپتەرگە بايالا
نىستى قول تەلەفون سىگنالى ئېرىشاما ئالسىز
بولپ، كەڭ جولاقتى يىتەرنەت جىلسىن وتباسى
لارغا جەتكىزۋ قىيىغا سوققان ھىدى. شىنجىباڭدايى
شەت - شالاعى اوپىر كەدەي قىستاقتارغا يىتەرنەت
جەللىسى جەتپەۋ ماسەلەسىن تۇرگەيلى شەھشۇ
ئۇشىن، مەممەلەكەت تەلەگراف جالپلیق قىزىمەت

ءومر مهن ئولىمناڭ شەشۋىشى ساتىنده، ول تىرشلىك ئۇمىتىن وزگەگە سېلادى

شينحوا اگهنتسگننك 1 - ايديك 11 - كونى
حاججوجودان بيرگەن حابارى (تىلىشى شۇي شۇندى).
ئېرىز قاتناس ساقشىسى وەرمنىدە سانسز رەت قا-
تناس جەتكەكشىلىگى قول يشاراتى مەن ارەكەتن
جاپايىدى. ئۆمر مەن ئولمۇنىڭ شەشۈشى ساتىنەد،
جىچىالىڭ ولەكسى حۇجۇۋ قالاسى ان - جى اوڈانىن-
داعىي حالق ساقشىسى شىن كىچىڭ 12 جىلدىق قاتە-
ناس ساقشىسى وەرمنىدەگى ھەك سوڭىعى ارەكەتنى
ستەدى. ول - يەتەرۋ بولدى. وسى ئېرىز
يەتەرۋەمن ول ئۆمردى وزگەگە سىلادى، ئۆلەم-
دى وزىنە قالدىرىدى.
شىن كىچىڭ 1960 - جىلى 12 - ايدا ان - جى او-

يۇۋىلەك تۈنەلى ھەڭكەيس بۇرلما، جاڭبىر سۇي
تۈنەلگە كىرگەنەن كەين، جول تايىغ بولىپ،
جو لاۋشالار اۆتۈبۈزى مەڭگەرۈسز كەتسپ، وسى
رەتكى اۇمۇر شەرالاڭ تۈبىلادى. جو لاۋشالار اۆتۈبۈزى
زى 500 مەتر ئۇزىندىق تانىعى تۈنەلەن شىققانىن كەين،
جۇڭەنسز كەتكەن اساۋاداي قاشانى بۇزىپ جول تاعانە.
ئىنلەك شەستىنەدەگى شاتقاڭلا قۇلایدى. شىن كىچىڭ دەرە
حالق ساقشىلارنىڭ جەتە كىشىلەك ھتسپ، تۈنەلدىلەك تاعى
ئىبر باسىندا قاتىناس ئىتارتىبىن قورعايدى، سوڭىنان ول
ناق مايدانىدە ئەنلىق ساقشىلارنىڭ بىرگە قۇققارۇ قىز-
داشلىك جاڭ - ۋ فالاشىعى لىيگىڭ قىستا عىندىعى ئېرى
قاراپايمى دېقان وتباسىندا دۇنييەگە كەلگەن. 1978 -
جىلى ارمىياعا قاتىناسپ، قوسىنعا كىرگەن، اسکەرىي
بولىمەدەگى 4 جىلد 7 رەت ماراپتىللەن. 1982 - جىلى
اسکەرلىكتەن بوساعان سوڭ، ان - جى اۇداندىق
قامداۋ - ساتۇ كۈپەر اتىيۇنىڭ كولىك اتىرەتىنە
7 جىل رەھونتىشى بولىپ سىتەگەن. 1989 - جىلى ان - جى
اۇداندىق قوعام حاۋپىسىزدىگى مەكەمەسىنىڭ قاتىناس
ساقشى ئۇلكەن اتىرەتىنە كىرگەن.

دی - کیندی او داندیق فائنساس سافسی و لکن اد- رهتی که گسهستنگ ورنسار مه گهرؤشی، مه گ- گه رؤشی، ورنسار و لکن اترهت باستعی، قوسه- شا فائنساس باسقاره بولمشهستنگ باستعی بولغان؛ بلگه زندی - کیندی ۶ رهت او داندیق قواعم حاوپ- سز دنگی مه که همسنگ هارپاتتاونا یه بولغان، ۲ رهت قاگداولی حلق ساقشی بولپ باعالنان.

”من اتی زاتنا سای مورانتی، ”مورالدی، بوکل نتنا - پیلیمهن حلق عُوشن قزمدت س- تهیتن جاقسی ساقشی بولامن“. بول شن کچیلک جولداشتک پارتیاعا کرؤ و قنسننده گی عبر اوفر سوزی، سوندای - اق ونسنگ ۱۴ارقاندای ۋاقتىا، ۱۴ارقاندای جىردە وزىنه قويغان فاتاك تالابى.

2001 - جىل 7 - ايدىل 13 - كۇنى ئتون ور- تاسى، قاللۇك نوسدر قۇيىپ تۇر، جىجياڭنىڭ ۋىنجو- ۋەنن حوبىيەدىڭ شىاشىغا شىاشىغا بارا جانقان قوس قاباتى تو سەكتى و لکن جولاۋشلار اوتسوبۇزى ان - جى او- دانى شىندە گى ۰۴ ولکه تاس جولى يۈۋىلەك تۇنە.

مهىنت دۇش سلا درىسىپ كىنەدەدی.

مله - شالا كومەك كەكەن ساقشى كولكىتەرى ۵ جەتىپ، حالق ساقشلارى شاتقالدابى شرعالاڭ تۈلىغان كولكىنگ ماڭنان دەرھۇ نزدە ۷ سالا باستايادى. جارالانغان جولاۋشلار مرکەس - تىركەس قۇققا- رىلىپ، تاخاندا شىپاچاناعا جونەلتىلدە.

الايدا ناق مایداندا كەنەتكەن جاڭا تو سىن جاعدىي تۈلەلدى. حاڭجوۋدان انجىعا بارا جانقان عېرى كۆبلى جۇك اوْتوموبىلى تۈنەل شىندە عېرى تراكتوردان وزا بىرگەنندە جول تايىعاق بولغاندەتتىن. تان مه گەرۋىسىز كەتىپ وىدى - سولدى قاتى سو- علادى. تۈنەل اۋزىننان شىعا سالا، جۇك اوْتوموبىلى وقىعا تۈلىغان جولاۋشلار اوتسوبۇزى ئۇسىپ كەتكەن شاتقا لىقاراي ئۇشتا جونەلدە.

جاراللاردى قۇتقارۇغا كومەكتەسىپ جۇرگەن شىن كچىلک تۈنەلدىك كىرەر اوزى جاققا قاراپ، تۇتقىيلان تۈلىغان قاتەرلى جاعدىي بایقايدى، ونسنگ العاشقى اسىرى قاتى اىغا يالاۋ بولادى:

جاقساریپ، جوْرَه گم ده نُور لانا عَتْوَسْتِي.
کاسپیتیک شه بِر لسکه تاربیله‌هُ - باژلو ور-
تالعندا وُیره‌نیپ جاتقان کزیمده، عَبِرْ عَبِر رهت
اده‌بیت - کورکه‌هونه‌ر قیملین ویمدادستر ددق،
مهنلیک مه‌مله که‌تنه عَبِرْ تُوتاں قولدانللاتن عَتْلِ -
جازو و قشوشم قیملدیک ویمدادستر و شسی جانه
جو بالا و شسی بولدی. هن جوْرَگزروشی بولوْدی
هر کشه وُناقاتن ھدم، عَبراق، باتلدیعم باره‌اید-
تن، جاقسی جوْرَگزه الماؤدان الْأَخْدَایتِنمن.
کلاستاسم مه‌نلیک ویمدى و قشوشما ایتیپتی،
وقشوشم مه‌نی بر تقلیل‌قیپه‌ن بزده‌پ که‌لپ ایگک-
مه‌له سپ، شن نیته‌تمه‌ن ماعان: "سَهْن و زِنْگَه
سَهْنْوَلَك که‌ره‌ک، وُقیاعان جه‌رله‌ریکدی ده‌ر که-
زینده ساعان وُیره‌تنه‌من. عَبِرْ بَرَگه قُلْشَنایق،
هن سه‌نلیک هفتی ھکنگه سَهْنَه‌من" - ھدمی.
وقشوشنلیک جه‌تک‌کشلیگننده، هن جوْرَگزروش-
لسکتیک کوپنه‌گن ته‌تک‌تدرن یگه‌ردم، سوندای - اق
بارعان سایین وزیمه سه‌نمم ارتا عَتْوَسْتِي. و قشوشی
ماعان سه‌نگدن ھکن، سباقتاستارم ماعان سه‌نگدن
ھکن، مه‌نلیک وزیمه سه‌نیه‌یتن نه جونم بار. ناتیجه‌ده
سول ره‌تکی قیمل تابستی بولدی، مه‌نلیک بینه‌هدی ده
کوپشلیک تُورا قتاندر دی.

باۋلۇنىڭ ارقىلى مەن قاتەللىكىمدى تانۋىدىڭ، قال
تەللىگىمدى وزگەر تۇدۇڭ جاقسى وراينا يە بولدىم.
ھەگەر وسى وراي بولماغان بولسا، مەن قاتەلەسکەن
وُستىنە قاتەلەسە بەرھەر ھەممىتىم. ئادا پارتىا مەن وُكىمەت
ھەنى دەر كەزىنەدە جار باستان قۇتقاردى. كاسپىتىك
شەبەرلىككە تاربىيەلەو - باۋلۇ ورتالىعىندا، ئېز مەملە-
كەتتە ئېرى تۇناس قولدىنىلاتىن ئىلى - جازۋىدى، زاڭ-
داردى، زاڭ ھەجىلەردى مۇقىيات وۇيرەنۋەن بىرگە
كاسپىتىك شەبەرلىك وۇيرەندىك، ھاڭ ماڭىز دىسى، ئەدىنى
وۇشقارى يىدەيانى يىديامىزدان تۇبرىنەن تاپ - تازا
جويدىق.

باوّلعا قاتناسقان که زده مهن قستاقتلگ وزگرس-
تدرنه ده کوا بولدم: بُورىنى توپراق جولدار قازىز
كەڭ اسفالت جولغا اينالدى، كونه ئۇلىر جاڭا وۇيگە وزگەر-
دى، قستاق تۇرعنىدارى تۆپ - تۇنق قۇبىر سۈن دىشە.
تىن، اىلدەر بارغان سايىن زاماناؤي جاسانپ جۇرەتن
بولدى.

پارتىيا مهن وۇكمەت ئېزدىڭ وتباسىمىزدى
وۇمتقان جوق، وتباسىمىز ئۇرلى ئىيمىدى ساياسات-
تارдан يىگىلىكتەنپ وتر. ئار جولى وسلامىدە ويلا-
عاندا، بُورىنى ئىستەگەن سىتەرمە قاتىتى وپىق
جەيمىن. ئىدىنى وۇشقارى يىدەيادان قۇتلغاننان
كىيىن، مهن جاڭا تۇرمىس باستاپ، قوس قولىمەن
وزىمە تىيەسىلى باقتىمىدى جاراتىپ، پارتىيا مهن وۇكە-
مەتتىڭ قامقۇرلۇن اقتاۋا بەل بايلاددىم.

(ءىتلىشىمىز جىڭ جو رەتتەگەن)